

УДК 336

*Птащенко Ліана Олександрівна,
доктор економічних наук., професор*

*Пиріг Яна Миколаївна,
магістрантка*

*Національний університет «Полтавська Політехніка імені
Юрія Кондратюка», (Україна)*

ВАЖЛИВІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ЕКОНОМІЧНИХ КОЛИВАНЬ

В умовах економічних коливань та ризиків, спричинених агресією російської федерації проти України проблематика забезпечення економічної стабільності підприємства як основи стабільного функціонування набуває особливої актуальності. На підприємствах часто відбуваються зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі, тому як наслідок призводить до економічних коливань. Для забезпечення економічної стабільності підприємству слід знаходити оптимальні рішення щодо управління підприємством на основі достовірної інформації та опрацьовувати альтернативні варіанти управлінських рішень. Однією з головних проблем є те, що великий обсяг інформації (внутрішньої та зовнішньої), яку отримує керівництво підприємства не в змозі обробити в умовах економічної нестабільності. Тому, щоб знизити рівень ризику та в свою чергу збільшити конкурентоспроможність підприємства слід створити спеціалізовану систему обліку та аналізу управління, котра дістала назву «контролінг». Адже, за допомогою ефективного контролінгу підприємства здатні пристосуватися до різних змін в економічному середовищі.

Питання організації та запровадження системи контролінгу на підприємствах є актуальним, оскільки контролінг виступає одним із важливих інструментів для

забезпечення прийняття більш ефективних управлінських рішень.

На сьогоднішній день впровадження контролінгу на підприємстві допоможе менеджерам і акціонерам отримати необхідну інформацію. Контролінг виводить управління на більш досконалий рівень шляхом координації, інтеграції та спрямування діяльності підрозділів і служб для прийняття ефективних управлінських рішень, спрямованих на досягнення стратегічних цілей.

У загальній системі контролінгу одним із напрямів управління підприємством є фінансовий контролінг. Фінансовий контролінг – ефективна координуюча система забезпечення взаємозв'язку між формуванням інформаційної бази, фінансовим аналізом, фінансовим плануванням і внутрішнім фінансовим контролем, що забезпечує концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках фінансової діяльності підприємства, своєчасне виявлення відхилень фактичних її результатів від передбачених та прийняття оперативних управлінських рішень, що забезпечують її нормалізацію [3]. Водночас під фінансовим контролінгом можна розуміти систему інформаційного забезпечення, яка координує всі підсистеми управління, що передбачає використання методів і процедур бюджетування, стратегічного планування, управлінського обліку, фінансової діагностики, управління ризиками та внутрішнього контролю, які спрямовані на підвищення ефективності прийняття управлінських рішень.

Фінансовий контролінг має комплексний вплив на діяльність підприємства та забезпечує його функціонування на основі постійних координуючих дій між різними фазами циклу (облік, аналіз, планування, моніторинг і контроль). Тому основним завданням фінансового контролінгу є не тільки контроль, а й забезпечення взаємозв'язку між різними складовими загальної системи управління підприємством.

Важливою умовою в здійсненні процесу фінансового контролінгу має бути налаштована служба контролінгу на швидкий збір інформаційних даних для відображення адекватної картини результатів. Процес впровадження фінансового контролінгу на підприємстві представлений на рис. 1.

Рис. 1. Етапи впровадження фінансового контролінгу на підприємстві [2]

Необхідність впровадження контролінгу в діяльність підприємств України обумовлена наступними передумовами [1]:

– законодавчими (має бути сформований пакет нормативно-правових документів для забезпечення

економічної свободи в рамках податкового законодавства),

–теоретичними (трансформація сучасної обліково-аналітичної школи та пристосування закордонного обліку до сучасних теорій);

–практичними (потрібно якісно впроваджувати нові методи управління підприємством, щоб адаптувати систему управління бізнесом до мінливих умов господарювання, особливо під час війни з рашистським агресором).

Отже, запровадження контролінгу на підприємствах в умовах економічних коливань та під час воєнного стану на території України дозволить збільшити гнучкість у реагуванні на зміни в економіці та в свою чергу, забезпечить фінансову стабільність та стійкість підприємства, підвищить ефективність управління. Система контролінгу є інструментом для виживання та сталого розвитку в майбутньому та займати лідируючі позиції на міжнародних ринках.

Література:

1. Сабліна Н. В., Кузенко Т. Б. Фінансовий контролінг. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 161с.
2. Бердар М. М. Фінансовий контролінг як складова система управління стійким розвитком підприємства. Інвестицій: практика та досвід. 2017 № 18. С. 33-37.
3. Птащенко Л.О., Сержанов В. В. Фінансовий контролінг: [навчальний посібник] К.: Центр навчальної літератури, 2016. 350 с.